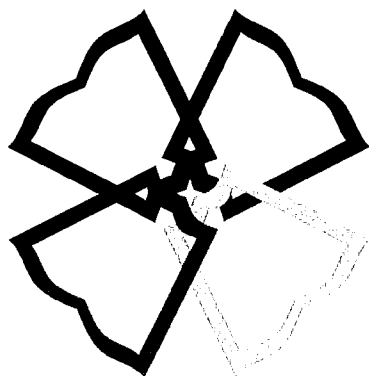

**SPRAWOZDANIE Z DZIAŁALNOŚCI
BIBLIOTEKI PUBLICZNEJ W SKOCZOWIE
ZA 2022 ROK**

**BIBLIOTEKA PUBLICZNA
W SKOCZOWIE**

SPIS TREŚCI

I. Cele i zadania biblioteki publicznej	s. 3
II. Struktura Biblioteki Publicznej w Skoczowie w 2022 r.	s. 3
III. Charakterystyka terenu działania oraz współpraca z innymi instytucjami	s. 3
IV. Organizacja biblioteki w 2022 r.	s. 4
V. Statystyki biblioteki wg stanu na dzień 31 grudnia 2022 r.	s. 5
VI. Czytelnictwo oraz działalność kulturalno-oświatowa	s. 6
VII. Środki zewnętrzne pozyskane przez bibliotekę w 2022 r.	s. 7
VIII. Działalność promocyjna biblioteki	s. 8

I. CELE I ZADANIA BIBLIOTEKI PUBLICZNEJ

1. Biblioteka Publiczna w Skoczowie jest jedną z dwóch, obok Miejskiego Centrum Kultury „Integrator”, instytucji kultury w gminie Skoczów. Służy rozwijaniu i zaspokajaniu potrzeb czytelniczych mieszkańców gminy oraz upowszechnianiu wiedzy i rozwoju kultury. Do podstawowych zadań biblioteki należą:
 - a) Gromadzenie, opracowywanie i przechowywanie materiałów bibliotecznych ze szczególnym uwzględnieniem materiałów dotyczących gminy i regionu.
 - b) Udostępnianie zbiorów bibliotecznych na miejscu w czytelni, wypożyczanie oraz prowadzenie wypożyczeń międzybibliotecznych.
 - c) Prowadzenie działalności informacyjno-bibliograficznej.
 - d) Popularyzacja książki i czytelnictwa.
 - e) Organizowanie czytelnictwa i udostępnianie zbiorów bibliotecznych uwzględniając szczególnie potrzeby czytelnicze dzieci i młodzieży, ludzi chorych, starszych i niepełnosprawnych – organizowanie obsługi czytelniczej i bibliotecznej.
 - f) Współdziałanie z bibliotekami innych sieci, instytucjami upowszechniania kultury, organizacjami i towarzystwami w rozwijaniu i zaspokajaniu potrzeb kulturalnych mieszkańców Gminy i użytkowników Biblioteki.
 - g) Doskonalenie form i metod pracy bibliotekarskiej.
2. Biblioteka może również podejmować inne działania dla zaspokajania potrzeb społeczności gminy i realizować założenia ogólnokrajowej polityki bibliotecznej.

II. STRUKTURA BIBLIOTEKI PUBLICZNEJ W SKOCZOWIE W 2022 R.

1. W skład Biblioteki Publicznej w Skoczowie w 2022 roku wchodziły:
 - a) Centrala – Skoczów, ul. Mickiewicza 9,
 - b) Oddział dla dzieci i młodzieży – Skoczów, ul. Mickiewicza 9,
 - c) Filia nr 1 – Skoczów, ul. Bielska 34
 - d) Filia nr 2 – Pierściec, ul. Ks. Henryka Sobeckiego 8.
2. Z końcem roku 2022 w bibliotece pracowało łącznie 9 osób na pełny etat.

III. CHARAKTERYSTYKA TERENU DZIAŁANIA ORAZ WSPÓŁPRACA Z INNYMI INSTYTUCJAMI

1. Biblioteka Publiczna w Skoczowie obejmuje zasięgiem gminę Skoczów. Świadczy usługi dla mieszkańców gminy w każdym wieku. Oprócz tego z jej księgozbioru korzystają mieszkańcy innych

gmin powiatu cieszyńskiego oraz mieszkańcy powiatu bielskiego. Wypożyczanie odbywa się w centrali biblioteki oraz dwóch filiach – w Skoczowie i Pierścu.

2. Biblioteka współpracuje ze szkołami znajdującymi się na terenie gminy Skoczów, głównie podstawowymi i przedszkolami, a także Wydziałem Nauk Społecznych w Skoczowie Wyższej Szkoły Bezpieczeństwa w Poznaniu oraz Skoczowskim Uniwersytetem III Wieku. Systematycznie włącza się również w konkursy organizowane przez Bibliotekę Miejską w Cieszynie, pełniąc obowiązki biblioteki powiatowej. Placówka na bieżąco współpracuje też z organizacjami działającymi na terenie Skoczowa, między innymi Towarzystwem Miłośników Skoczowa, skoczowskim Oddziałem PTTK, czy Lokalną Grupą Rybacką „Żabi Kraj”, a także innymi instytucjami kultury gminy Skoczów (MCK „Integrator”, Muzeum im. G. Morcinka w Skoczowie) oraz Urzędem Miejskim w Skoczowie. Utrzymuje także podjętą w 2020 r. współpracę z Wyższą Szkołą „Humanitas” w Sosnowcu, w ramach której biblioteka dołączyła do realizowanego przez uczelnię projektu „Cyfrowi eksperci w Podregionie Bielskim”, który zakończył się w 2022 r. Zgodnie z założeniami projektu, pracownicy biblioteki wzięli udział w szkoleniach z zakresu programowania oraz dziennikarstwa, a następnie przeprowadzono podobne zajęcia dla dzieci z gminy Skoczów w siedzibie biblioteki. W ramach w/w projektu placówka otrzymała nowoczesny sprzęt teleinformatyczny (m.in. tablety, roboty i klocki do nauki programowania, kamerę oraz gry edukacyjne), które stały się częścią powstającej pracowni multimedialnej.
3. Biblioteka kontynuuje współpracę ze Stowarzyszeniem „Larix”, dzięki któremu otrzymała „Czytak Plus” – profesjonalne urządzenie do odsłuchiwania książek w formacie audio dla osób niewidomych oraz zbiór książek, które można odtwarzać na urządzeniu „Czytak Plus”. Placówka dysponuje 938 tytułami książek przeznaczonych do odtwarzania w wyżej wymienionym urządzeniu.

IV. ORGANIZACJA BIBLIOTEKI W 2022 R.

1. Mimo zakończenia pandemii koronawirusa, jej skutki były widoczne w pracy biblioteki przez cały 2022 r., głównie w kwestii liczby osób uczestniczących w spotkaniach. Mimo braku obostrzeń, biblioteka zauważyła spadek zainteresowania jej usługami w stosunku do lat sprzed pandemii, zwłaszcza w pierwszej połowie roku. Dużym problemem okazały się też kwestie finansowe. Biblioteka, tak jak inne jednostki, musiała mierzyć się ze skutkami pandemii i wojny w Ukrainie – w tym ze znacznym wzrostem kosztów utrzymania i cen towarów oraz usług, a także wysoką inflacją. Bezpośrednim skutkiem w/w aspektów było m.in. częściowe ograniczenie aktywności kulturalnej, zakupów oraz modernizacji lokali.
2. W grudniu 2022 r. dużym problemem okazała się ustawa z dnia 7 października 2022 r. o szczególnych rozwiązaniach służących ochronie odbiorców energii elektrycznej w 2023 roku

w związku z sytuacją na rynku energii elektrycznej, nakładająca na podmioty publiczne obowiązek zmniejszenia całkowitego zużycia energii elektrycznej w zajmowanych budynkach o 10%. Mimo iż biblioteka nie jest właścicielem żadnego z budynków, w których funkcjonują centrala oraz filie, do w/w oszczędności zostały zobowiązane wszystkie jednostki użytkujące dany budynek. Kłopot polegał na tym, że biblioteka, ze względu na specyfikę działalności, ma niewielkie możliwości oszczędzenia energii, poza ograniczeniem oświetlenia w korytarzu głównym. Jak wynika z informacji uzyskanych od administratora budynku, wymóg 10% oszczędności w grudniu 2022 r. udało się osiągnąć, jednak otwarta pozostaje kwestia utrzymania oszczędności w całym roku 2023. Najlepszym, a w zasadzie jedynym sposobem osiągnięcia tego celu jest wymiana oświetlenia we wszystkich pomieszczeniach biblioteki (poza Wypożyczalnią dla dorosłych) na energooszczędne lampy LED-owe. Wiąże się to jednak z dużymi kosztami sięgającymi kilkudziesięciu tysięcy złotych, których biblioteka nie jest w stanie pokryć z obecnego planu finansowego.

3. **Obsługa finansowa biblioteki:** na podstawie Porozumienia nr 1/2017/CUW z dnia 1 lutego 2017 r., zawartego pomiędzy Miejskim Zarządem Oświaty w Skoczowie a Biblioteką Publiczną w Skoczowie na podstawie art. 10b ust. 3 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (tekst jednolity: Dz.U. z 2016 r. poz 446 z późn. zm.) oraz Uchwały nr XXI/254/2016 Rady Miejskiej Skoczowa z dnia 23 sierpnia 2016 r. w sprawie organizacji wspólnej obsługi dla samorządowych jednostek organizacyjnych gminy Skoczów, z dniem 1 lutego 2017 r. obsługa finansowa, księgowość, płacowa i kadrowa Biblioteki Publicznej w Skoczowie została przeniesiona do Miejskiego Zarządu Oświaty. Nie zauważono problemów związanych z wyżej wymienioną zmianą.

V. STATYSTYKI BIBLIOTEKI WG. STANU NA DZIEŃ 31 GRUDNIA 2022 R.

Lp.	Placówka	Liczba czytelników	Liczba wypożyczeń	Ilość odwiedzin	Stan księgozbioru	Liczba audiobooków
1.	Centrala	2127	41885	28512	37402	820
2.	Filia nr 1	324	8225	4612	10761	55
3.	Filia nr 2	330	5326	3924	8395	-
	Razem:	2781	55436	39048	56558	875

1. W 2022 roku w bibliotece oraz filiach zarejestrowano łącznie 2781 czytelników, co stanowi wzrost w porównaniu z rokiem 2021 o 7,87%. Czytelnicy wypożyczyli 55436 woluminów (wzrost o 21,55%) oraz 461 audiobooków (wzrost o 7,96%). Wzrosła także ogólna liczba odwiedzin (o 10,39%), zwłaszcza w Oddziale dla dzieci i młodzieży Centrali biblioteki (o 30,82%). Oznacza to, że rok 2022 był kolejnym rokiem, w którym udało się odrobić część strat spowodowanych pandemią

koronawirusa. Niestety, w/w statystyki nadal nie osiągnęły poziomu z lat 2017-2019, wypracowanego dzięki wdrożonemu w 2017 r. planowi modernizacyjnemu, co potwierdza, że straty będące wynikiem dwuletniej pandemii i związanych z nią obostrzeń jeszcze przez długi czas będą bardzo odczuwalne.

2. Ogólnie w 2022 r. księgozbiór zwiększył się o 1116 woluminów i 27 audiobooków o wartości łącznej 27672,58 zł. Zakupiono 679 książek na kwotę 18492,76 zł oraz 24 audiobooki na kwotę 593,30 zł. Pozyskano także 437 darów książkowych na kwotę 8531,52 zł oraz 3 dary audiobooków na kwotę 55 zł. Z księgozbioru wycofano i wykreślono z ksiąg inwentarzowych 2391 książki. Kupowano książki z literatury niebeletrystycznej (tj. z geografii, z psychologii, podróźnicze, biograficzne) oraz literaturę piękną dla dzieci i młodzieży, a także dla dorosłych. Tradycyjnie nowości cieszyły się dużą poczytnością i zainteresowaniem czytelników. Pracownicy agend udostępniania zbierali zamówienia od czytelników, zapisywali do zeszytu zamówień i w miarę możliwości były one realizowane. Przy zakupie książek sugerowano się również zapowiedziami wydawniczymi w prasie, w katalogach wydawnictw oraz Internecie. Na bieżąco uzupełniane były także lektury. Zakupy nowości dokonywane były min. w hurtowniach internetowych: „Bonito.pl”, „Audiobook.pl” oraz w hurtowniach „Kaprys” z Olkusza. Zamówienia były także realizowane poprzez Internet w księgarniach, wydawnictwach oraz bezpośrednio od autorów.

VI. CZYTELNICTWO ORAZ DZIAŁALNOŚĆ KULTURALNO-OŚWIATOWA

- W Wypożyczalni dla dorosłych największą grupę czytelników stanowiły osoby w wieku 25-44 lata, pracownicy umysłowi, renciści i emeryci. W roku 2022 najchętniej wypożyczano polską literaturę obyczajową dla kobiet, kryminały, powieści historyczne oraz literaturę faktu (książki podróźnicze, reportaże oraz biografie). Popularnością cieszyła się również „Skoczowska gildia komiksu”, aczkolwiek należy zaznaczyć, że ze względu na wysoką cenę albumów komiksowych dział ten jest jeszcze w fazie rozwoju.
- W Oddziale dla dzieci i młodzieży największą grupą czytelniczą były dzieci w wieku 6-12 lat. Dużą grupę stanowiły też osoby w wieku 25-44 lata (głównie rodzice i opiekunowie wypożyczający książki dla swoich podopiecznych) oraz młodzież w wieku 13-15 lat. Podobnie jak w latach ubiegłych, największym zainteresowaniem cieszyły się książki do nauki czytania zawierające proste teksty i ciekawe ilustracje oraz lektury szkolne, a także komiksy, poradniki i powieści związane z grą „Minecraft”. Od lat niesłabnącym powodzeniem cieszą się książki obyczajowe i fantastyczne dla młodzieży oraz literatura historyczna, geograficzna i podróźnicza.
- W 2022 r. Biblioteka Publiczna w Skoczowie kontynuowała współpracę z Biblioteką Śląską w Katowicach, co zaowocowało przyznaniem skoczowskiej bibliotece bezpłatnych kodów do

platformy z e-bookami Empik GO oraz zakupem po preferencyjnej cenie kodów do platformy z e-bookami Legimi.

- W roku 2022 biblioteka zorganizowała m.in. nowy cykl spotkań „Byli wśród nas...”, prowadzony przez skoczowską historyk Halinę Szotek. Prelekcje dotyczyły znanych osobistości związanych ze Skoczowem – Jana z Łęgu Wantuły, Pawła Tendery oraz Henryka Honheisera. Wzięła również udział w organizowanym w Karwinie Jarmarku Książki, będącym pokłosiem projektu „Współpraca i rozwój bibliotek w Karwinie i Skoczowie”, realizowanego przez Urząd Miejski i Bibliotekę Regionalną w Karwinie oraz skoczowską bibliotekę, a także tradycyjnie wzięła udział w akcji „Narodowe Czytanie”. Oprócz powyższego, dla uczczenia Święta Niepodległości, biblioteka zorganizowała spotkanie „Trudna droga do Polski”, które poprowadziła historyk Halina Szotek. Biblioteka podjęła też ponownie współpracę ze Skoczowskim Uniwersytetem III Wieku, na podstawie której zajęcia dla studentów UTW odbywają się cyklicznie w Czytelni biblioteki. Dodatkowo biblioteka zorganizowała spotkania autorskie z Mariuszem Jancarczykiem, Dariuszem Bożkiem i Władysławą Magierą.
- Ciekawą inicjatywą, z którą skoczowska biblioteka podjęła w 2022 r. współpracę, jest Depozyt Biblioteczny, opierający się o wypożyczenia międzybiblioteczne. Celem Fundacji Depozyt Biblioteczny jest digitalizacja trudno dostępnych lub nie wznawianych od wielu lat pozycji znajdujących się w zbiorach bibliotek i udostępnienie ich czytelnikom z całego kraju w formie e-booków. W przypadku Biblioteki Publicznej w Skoczowie chodzi głównie o książki regionalnych autorów, w tym dotyczących historii Skoczowa – czyli pozycje niedostępne w innych bibliotekach, w tym również z naszego regionu.
- W roku 2022 biblioteka kontynuowała akcję „Mała książka – wielki człowiek” dla trzylatków oraz dzieci w wieku przedszkolnym. Działanie to zachęciło rodziców do odwiedzania biblioteki, wypożyczania książek i codziennego czytania z dziećmi. W bibliotece odbywały się także lekcje biblioteczne z dziećmi z przedszkoli publicznych mających na celu zaznajomienie się dzieci z biblioteką i jej funkcjonowaniem. Biblioteka kontynuowała również współpracę z Zespołem Szkół Specjalnych w Skoczowie, m.in. w zakresie organizowania w siedzibie biblioteki wystaw prac plastycznych uczniów, a dodatkowo zakończono realizację projektu Wyższej Szkoły Humanitas w Sosnowcu „Cyfrowi eksperci”, w ramach którego zostały przeprowadzone zajęcia z dziećmi i młodzieżą z zakresu programowania oraz dziennikarstwa online.

VII. ŚRODKI ZEWNĘTRZNE POZYSKANE PRZEZ BIBLIOTEKĘ W 2022 R.

W 2022 r. biblioteka otrzymała środki w wysokości 7994,79 zł z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach realizowanego w 2021 r. projektu „Aktywne spędzanie wolnego czasu w Hrádku i Skoczowie”, którego placówka była partnerem. Wśród wydarzeń zorganizowanych przez bibliotekę

w ramach w/w projektu była wycieczka rowerowa po sołectwach gminy Skoczów oraz dwie prelekcje dotyczące zachowania bezpieczeństwa podczas uprawiania aktywności fizycznej.

VIII. DZIAŁALNOŚĆ PROMOCYJNA BIBLIOTEKI

Biblioteka na bieżąco współpracuje z mediami lokalnymi i regionalnymi, które informuje o swojej działalności. Współpraca ta została znacznie rozszerzona w stosunku do lat ubiegłych w roku 2017 i od tego czasu jest stale podtrzymywana. Wśród tytułów prasowych i internetowych informowanych o wydarzeniach związanych z biblioteką znajdują się między innymi: „Głos Ziemi Cieszyńskiej”, Portal Śląska Cieszyńskiego OX.pl, Gazetacodzienna.pl, „Dziennik Zachodni”, Portal Beskid News, miesięcznik „Zwrot”, „Głos – Gazeta Polaków w Republice Czeskiej” (dawniej „Głos Ludu”), Gwiazdka Cieszyńska, Radio Katowice, Radio Bielsko, Radio CCM, Radio90, Radio Anioł Beskidów. Informacje o działalności biblioteki pojawiają się także na bieżąco na profilu facebook’owym gminy Skoczów oraz na stronie internetowej gminy i w miesięczniku „Wieści Skoczowskie”. Biblioteka prowadzi również własne profile w mediach społecznościowych (Facebook, Instagram) oraz stronę internetową www.bp.skoczow.pl, które są na bieżąco aktualizowane. Pracownicy biblioteki udzielają się też na ogólnopolskim Forum Bibliotekarzy prowadzonym w portalu społecznościowym Facebook i zrzeszającym bibliotekarzy z większości polskich bibliotek, gdzie informują o działalności skoczowskiej biblioteki i zachodzących w niej zmianach.

DYREKTOR

mgr Marcin Węczarek